

ת"פ 35500/07/15 - נועם אלימלך נגד מדינת ישראל

בבית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 35500-07-15 מדינת ישראל נ'
נועם אלימלך ואח'

לפני כב' השופט אהרן פרקש, סגן נשיא

נועם אלימלך ע"י ב"כ עו"ד דוד ברהום מטעם הסגוריה
הציבורית

המבקש - הנאשם

נגד

המשיבה - המאשימה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שחר מלול מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

החלטה

לפני עתירה לגילוי ראיה לפי סעיפים 45 ו- 46 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971 (להלן: "**פקודת הראיות**").

1. נגד המבקש וארבעה נוספים הוגש כתב אישום בגדרו הואשמו כי ביום 4.7.15, עת שהו הנאשמים במלון "גני ירושלים", תקפו החמישה את המתלונן, שבילה בבריכה במלון עם בני משפחתו. הנאשמים הואשמו בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**") בצירוף סעיף 335(א)(2) ובצירוף סעיף 29 לחוק, וכן באיומים, עבירה לפי סעיף 192 בצירוף סעיף 29 לחוק.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרים של החמישה עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. במסגרת החלטה שכללה את המבקש (נאשם מס' 2 בכתב האישום - להלן: "**המבקש**") נקבע, כי קיימות ראיות לכאורה נגדו. ראיות אלה התבססו על זיהויו של המבקש במסדר זיהוי תמונות שנערך למתלונן, וכן זיהויו על ידי גיסו של המתלונן והמציל בבריכה. בסמוך לאחר עריכת זיהוי מסדר התמונות נגבו מהמזהים הודעות בגדרן מסרו את גרסתם לפעולות שביצע המזוהה בתקיפתו את המתלונן. המבקש שמר על זכות השתיקה במהלך חקירותיו (החלטה מיום 9.8.15).

3. יצוין, כי במקום נתפס סרטון של מצלמת אבטחה אשר איננו מתעד את תקיפתו של המתלונן כי אם את בריחת החשודים מהמקום, והמבקש והאחרים זוהו בו על ידי אחרים, שבעניינם הוצאה תעודת חיסיון.

עיקרי טענות הצדדים

4. בעתירה שלפני טוען ב"כ המבקש, כי אין בתיק החקירה שום ראיה המסבירה מדוע הופנתה האצבע המאשימה אל העותר ואל ארבעת חבריו בכתב האישום, שכן הללו לא נעצרו במקום האירוע, ולא

קיימת כל ראייה חפצית הקושרת אותם לאירוע. עוד נטען, כי קיימת ראייה בדמות הסרטון המתעד את הנמלטים מהזירה, ואולם לא ניתן לזהות בסרטון כל אדם. בכך סומך ב"כ העותר על דברים שכתבה שופטת המעצרים, השופטת ג' שפירא, ביום 15.7.15, בהחלטתה, כי בסרטון עצמו הדמויות נראו מטושטשות.

5. ב"כ העותר סבור, כי על ידי הוצאת תעודת חיסיון על המזהים בסרטון, ועל כל מידע שנמסר למשטרה לעניין זיהוי של המבקש והאחרים, ניתן ללמוד כי מה שהוביל למעצרים של המבקש והאחרים היה אכן סרטון מצלמת האבטחה, אף שהינו עקר מטיבו, וזאת בצירוף ראייה נוספת שהצביעה על העותר והאחרים כמי שברחו מן הזירה. העותר סבור, כי מדובר בראיה חיונית להגנתו, אשר יש לחייב את המאשימה לחושפה לפניו, וכי אם לא תיחשף הראייה, כי אז זכותו להליך הוגן תפגע.

6. טוען העותר, כי במצב דברים שבו הראיות המפלילות נסמכות על עדויות זיהוי בלבד, במסדרי תמונות, לאחר האירוע, ללא שום תיאור קודם של העותר, מבחינת המראה החיצונית שלו, למעט היותם של התוקפים "שחומי עור" - יש לאפשר לעותר ולבית המשפט בתיק העיקרי לדעת על סמך מה הובא העותר למסדר זיהוי תמונות. על פי הנטען, קיים קשר הדוק בין תפיסתו של העותר והבאתו לחקירה, לבין קיומו של מסדר הזיהוי, שבו הוא זוהה לכאורה בידי המתלונן ושני עדים נוספים. מכיוון שהמדובר במי שנטען כי זיהה את המתלונן בסרטון, היינו בעדות של אדם שצפה בסרט ומסר את שמו של העותר, המדובר למעשה בעד ראייה עקיף ולכן יש להסיק כי זהותו, תוכן הדברים שמסר ומועד מסירת הדברים הם ראייה חיונית להגנת העותר, ועל כן מבוקש להורות על חשיפתם.

7. עוד טוען העותר, כי חיוניותה של הראייה להגנת העותר נתמכת גם בעובדה כי הליך הזיהוי לקוי ואמינות המזהים לקויה אף היא, וזאת על יסוד מספר טענות שאותם פירט בעתירתו.

8. בדיון לפניי שב ב"כ העותר על טענותיו שבכתב ועיקר טרונייתו היא כי איננו יודע מהיכן החלה החקירה בעניינו של העותר, שעה שלא נעצר במקום ולא נמצאה ראייה חפצית הקושרת אותו לאירוע. לטענתו, לא ברור מה המקור שהביא להכללת תמונתו של העותר במסדר זיהוי תמונות, דבר שגרם בסופו של יום לזיהוי, כנטען, על ידי המתלונן והאחרים.

9. ב"כ המשיבה, עו"ד שחר מלול, טען, כי במסגרת הטיעון והראיות של המשיבה בדיון למעצר עד תום ההליכים, הדגישה ב"כ המשיבה, עו"ד נועה עזרא, שעברה על החומר החסוי בעיון רב ולא מצאה בו חומר היכול להועיל להגנה, ואולם הודיעה כי תעבור עליו שוב, והיה אם ימצא חומר היכול להועיל להגנה, ימסר לב"כ הנאשמים. ואכן, נמסרה להגנה פרפרזה בהקשר לידיעה מספר 680. לטענת ב"כ המשיבה, לא ניתן למסור חומר נוסף שבגינו הוצאה תעודת חיסיון בהיות החומר חסוי וחשיפתו עלולה לסכן את מקור המידע.

דין והכרעה

10. יוקדם ויצוין, כי ההחלטה בבקשה למעצר עד תום ההליכים בעניינו של נאשם אחד - איתמר כהן - ניתנה על ידי נשיאו הנכבד של בית משפט זה, כב' השופט ד' חשין. ההחלטה בעניינו של העותר ושלושה נוספים ניתנה על ידי (החלטה מיום 9.8.15), ואילו התיק העיקרי בענינם של כל החמישה נדון לפני כב' השופט אמנון כהן, אשר אליו הוגשה העתירה לגילוי ראיה. לאור התנגדות ב"כ העותר כי כב' השופט כהן ידון בעתירה זו, הועברה העתירה לדין לפניי.

11. החיסיון אותו מבקש המבקש להסיר, הוא "**חיסיון לטובת הציבור**", לפי סעיף 45 לפקודת הראיות, הקובע כך:

"אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה".

במסגרת שיקול הדעת המסור לבית המשפט בבואו לבחון אפשרות של הסרת החיסיון, על בית המשפט לאזן בין שני אינטרסים מנוגדים: מחד גיסא, האינטרס העומד ביסוד ההליך הפלילי כולו, והוא גילוי האמת, על מנת שהאשמים יורשעו והחפים מפשע יזוכו. על מנת להגשים אינטרס זה, יש לחשוף בפני הנאשם העומד לדין את כל חומר החקירה בענינו. מאידך גיסא, עומד אינטרס טובת הציבור, אשר במקרים מסוימים דורש אי חשיפתו של חומר חקירה, אשר חשיפתו עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב (ב"ש 838/84 ליבני נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3) 729 (1984); ע"א 2629/98 השר לביטחון פנים נ' הרב וולפא, פ"ד נו(1) 786 (2001)).

על בית המשפט לבחון את האפשרות של הסרת החיסיון בשני שלבים:

בשלב הראשון, יש לבחון האם החיסיון שהוטל על הראיה אכן משרת "אינטרס ציבורי חשוב", שאם לא כן, על בית המשפט להורות על הסרתו כבר בשלב מקדמי זה, ועוד בטרם יעבור לביצוע איזון האינטרסים (ע"פ 889/96 מאזריב נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 433 (1997)).

בשלב השני, אם השתכנע בית המשפט, כי ביסוד הטלת החיסיון עומד אינטרס ציבורי חשוב, עליו לבצע את האיזון בין האינטרסים המנוגדים שפורטו. "כלל האיזון" הוא, כי בית המשפט יורה על הסרת החיסיון אם מצא, כי "**הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה**". המונח "עשיית צדק" משמעותו ניהול הליך פלילי הוגן, שיש בו לחשוף את האמת ולא לגרום לעיוות דין לנאשם (ב"ש 838/84 הנ"ל, בעמ' 738; ע"א 2629/98 הנ"ל, בעמ' 793). לפיכך, מקום בו הראיה עליה חל החיסיון הינה חיונית להגנת הנאשם, כי אז גובר שיקול הצדק על פני האינטרס הציבורי ובית המשפט יורה על הסרת החיסיון. כך, למשל, ראיה העשויה לעורר ספק באשמת הנאשם, בין על ידי ביסוס טענת ההגנה של הנאשם, ובין על ידי כירסום במשקל ראיות התביעה, תהווה ראיה חיונית להגנתו (ע"פ 889/96 הנ"ל, בעמ' 444 - 445). לעומת זאת, מקום בו הראיה אינה כה חיונית, כגון שהיא עשויה להשפיע בצורה מסוימת על מהימנות הנאשם או העדים, או שהיא בעלת ערך שולי, כי

אז יש לבחון את חשיבותה היחסית של הראיה, ולבצע איזון בין תרומתה להגנת הנאשם לבין הנזק לאינטרס הציבורי שעלול להיגרם כתוצאה מחשיפתה (י' קדמי **על הראיות, הדין בראי הפסיקה** חלק שני (מהדורה משולבת ומעודכנת, תשס"ד-2003), בעמ' 885-881; ע"פ 5114/97 **סלימאני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(2) 721 (2001)).

12. כאמור לעיל, ביום 9.8.15 הוציא השר לביטחון פנים תעודה בדבר ראיות חסויות מטעמי אינטרס ציבורי חשוב, בתוקף סמכותו על פי סעיף 45 לפקודת הראיות, ושם מצוינים מספר ידיעות אשר אין גלות כל פרט או מידע בקשר לזהות מוסר המידע למשטרה. בתעודה זו מובהר כי גילוי מידע או מסירתו ביחס למסמכים אלו, יש בהם כדי לפגוע בעניין ציבורי חשוב, ועלולים לסכן שלומם של בני אדם, ולפגוע בשיתוף הפעולה של הציבור עם המשטרה.

13. בדיון לפניי מיקד ב"כ העותר את טענותיו ביחס לידיעה 680 אשר ממנה קיבל פרפרזה מלאה, בה מצוין שמו של העותר ושם של נאשמים נוספים, וביקש כי המקור יזוהה על מנת שיוכל לחקור אותו, וטען כי יש בכך כדי להועיל להגנתו של העותר. ב"כ העותר לא התייחס לידיעות נוספות שביחס לחלקן קיבל תוכן מלא או חלקי.

14. לאחר קיום דיון במעמד שני הצדדים, התקיים דיון במעמד ב"כ המשיבה וכן מספר אנשי משטרה, אשר במהלכו נערך פרוטוקול נפרד, וכן נמסר לעיוני החומר החסוי שבידי המשיבה עליו הוצאה תעודת החיסיון.

15. לאחר שנתתי דעתי לטענות ב"כ הצדדים, עיינתי בחומר החסוי ושמעתי את דבריהם של נציגי המשיבה, אנשי המודיעין של המשטרה הרלוונטיים, הגעתי לכלל מסקנה, כי לא ניתן להיעתר לעתירתו של העותר לחשוף לפניו מקור משטרתי ולאפשר לחקור אותו.

16. באופן כללי יובהר, כי בדו"ח פעולה שבתיק החקירה, המהווה חלק מחומר הראיות ונמצא גם בידי ב"כ העותר, עלה שמו של אחד הנאשמים. דו"ח הפעולה הועבר לרכז המודיעין. בהמשך התקבלה ידיעה אצל רכז המודיעין שאף בה עלה שמו של אותו נאשם (ידיעה מספר 247). בעקבות הצלבת השם משני מקורות נפרדים אלה, הוצג סרטון האבטחה למקור משטרתי שלו היכרות מוקדמת עם הקבוצה של אותו נאשם. מקור זה הוא שזיהה את הנאשמים הנזכרים בפרפרזה והוא המקור לידיעה מספר 680.

יודגש, כי מקור משטרתי זה איננו עד ראיה לאירוע, אינו עד תביעה, הוא לא נחקר בתיק, שמו גם לא נזכר במסמכים שבחומר החקירה. בעניין זה נחה דעתי, כי לא ניתן לחשוף את שמם של המקורות שמסרו את המידעים האלו, כמו גם את המקור המשטרתי שזיהה את החשודים בסרטון האבטחה, משום סכנת חיים היכולה לעמוד להם, וכן עקב סכנה של העדר שיתוף פעולה מהם בעתיד. לפיכך, מתקיים השלב הראשון של הבחינה, כפי שצוין לעיל, כי החיסיון משרת אינטרס ציבורי חשוב.

לטעמי, גם בחינת השלב השני, שלב "איזון האינטרסים", מוביל למסקנה, כי לא ניתן לחשוף את המקורות לעותר ולבא כוחו. איני סבור כי חשיפת המקור היא חיונית להגנת העותר, ולדעתי אין באי היעדרות לעתירה לפגוע בהגנתו של העותר. המדובר בפרט שולי - הכיצד הגיעה המשטרה לעותר ולחבריו לכתב האישום וכללה את תמונותיהם במסדרי הזיהוי השונים שנערכו. הדברים הובהרו לעיל. העותר זוהה על ידי המתלונן ושני עדי ראיה נוספים במסדר זיהוי תמונות וגרסתם תיבחן במהלך עדותם בהליך העיקרי. שם גם מקום טענת העותר שנערך מסדר זיהוי תמונות ולא מסדר זיהוי חי, מה המשמעות לכך ומה המשקל שיש ליתן לכך (ראו גם בסעיף 53 להחלטתי מיום 9.8.15).

17. אוסיף, בבחינת למעלה מן הצורך, כי גם שופטת המעצרים שצפתה בסרטון האבטחה, הבהירה בהחלטה, שאליה היפנה ב"כ העותר, כי "...הדמויות נראות מטושטשות, ואולם אני סבורה כי אדם שיש לו היכרות עם החשודים, מבנה גופם ואופן הילוכם יכול לזהות את המופיעים בסרטון". כך אומנם היה. מקור משטרתי שלו היכרות מוקדמת עם הקבוצה אליה משתייכים הנאשמים, והעותר בכללם, זיהה אותם ונקב בשמם, היא ידיעה 680.

למעלה מן הצורך יצוין, כי שמו של העותר עולה בידיעה נוספת ממקור אחר, אשר מטבע הדברים ומאותם נימוקים גם אותו לא ניתן לחשוף.

18. על יסוד כל האמור לעיל, עתירתו של העותר נועם אלימלך לגילוי ראיה ולהסרת החיסיון נדחית.

בהסכמת הצדדים תשלח מזכירות בית משפט את ההחלטה לב"כ הצדדים.

החוברת עם החומר החסוי תמצא בכספת בית המשפט, ותימסר באופן אישי לב"כ המשיבה.

ניתנה היום, ה' כסלו תשע"ו, 17 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.

אהרון פרקש, שופט